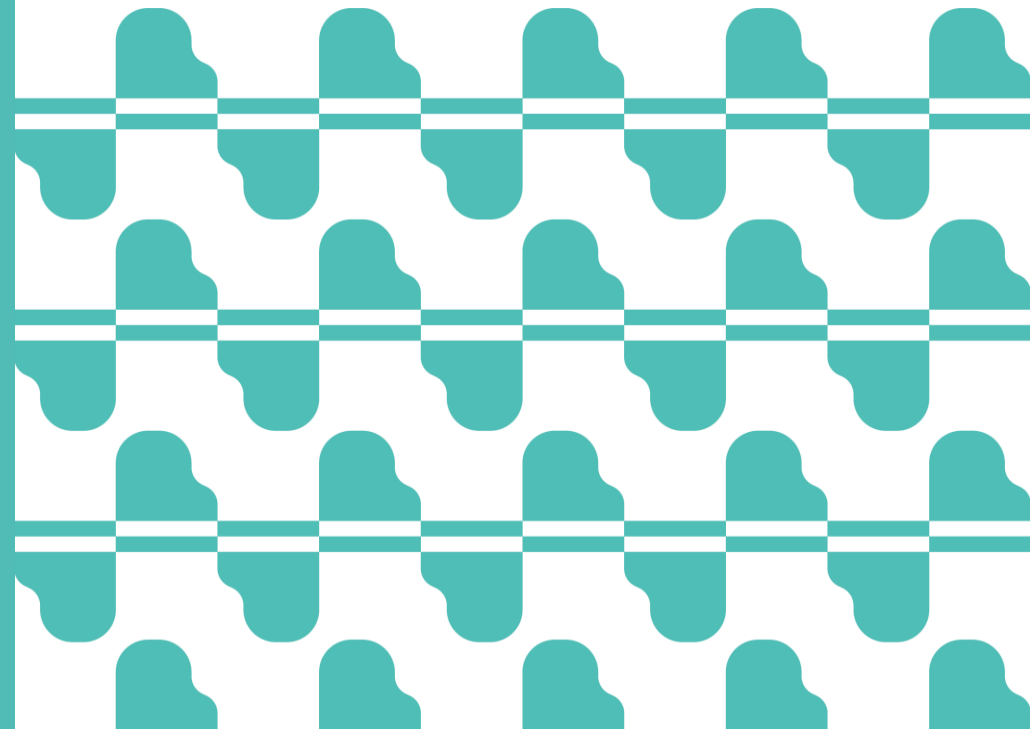
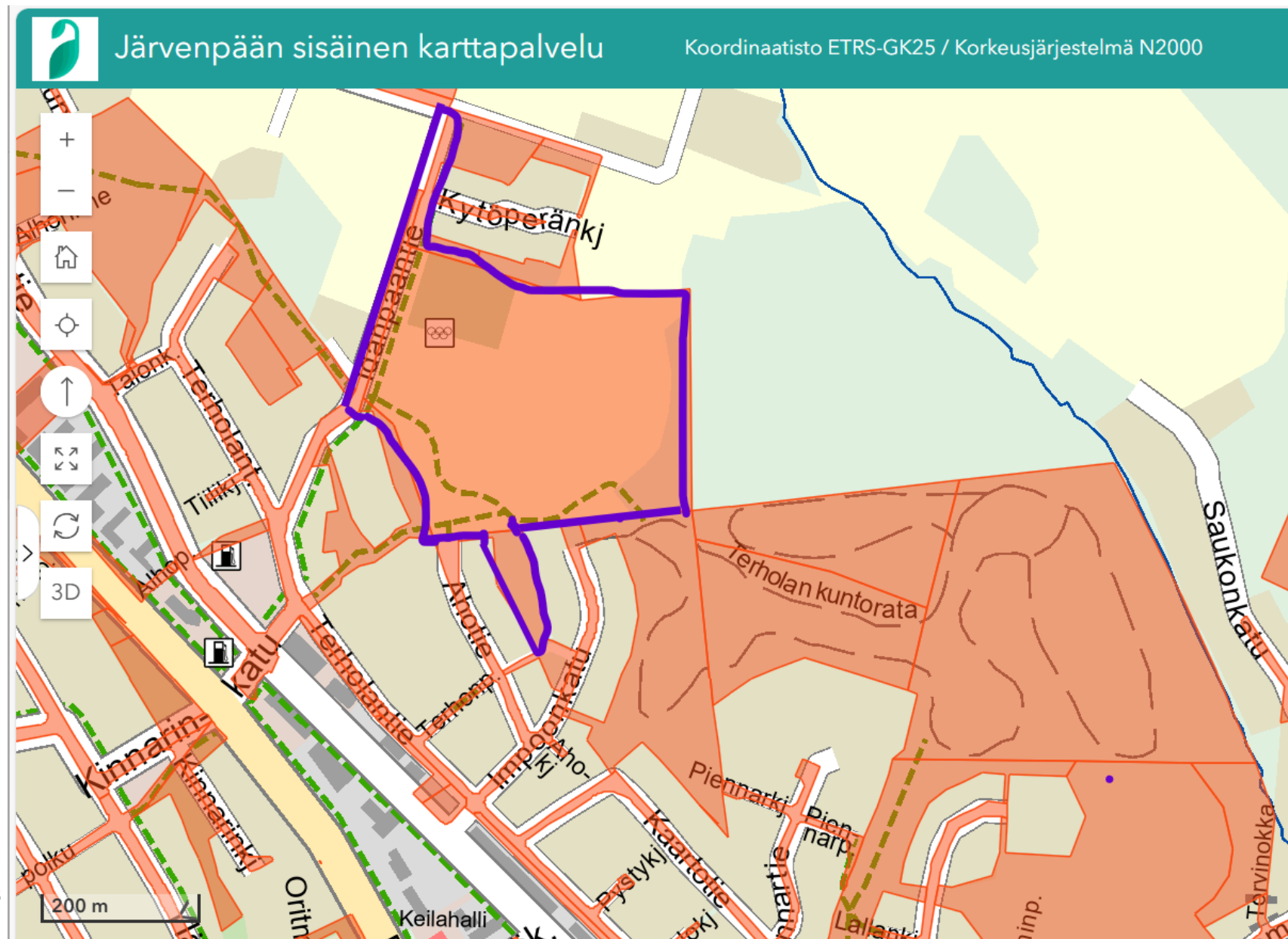

Terholan peltoisen alueen luontoarvot v. 2025

EAT Luontokartoittaja Eva Lumio

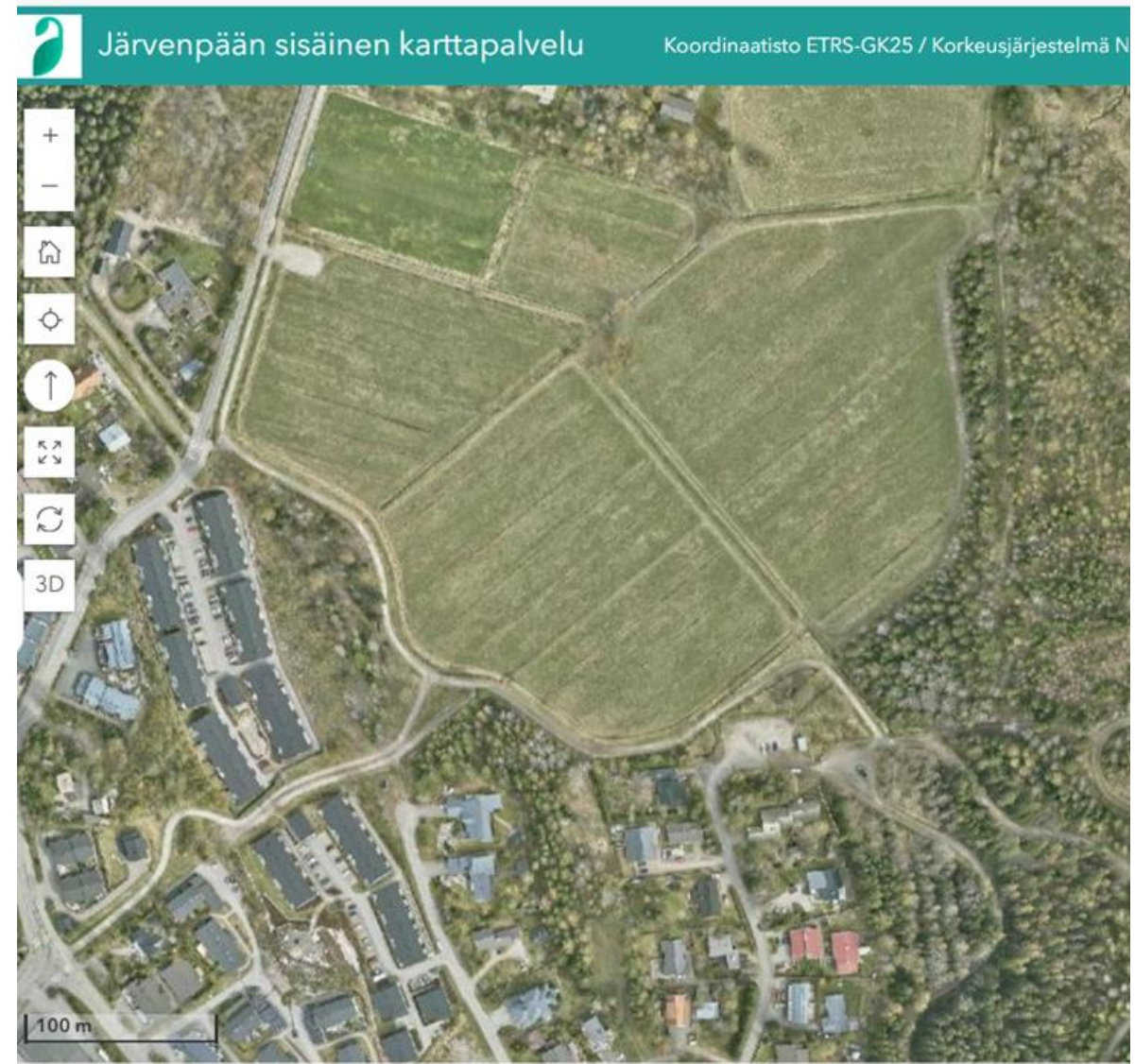

Kaupungin maanomistus (oranssit alueet) ja selvitysalue (lilarajaus)

Selvityksen menetelmät

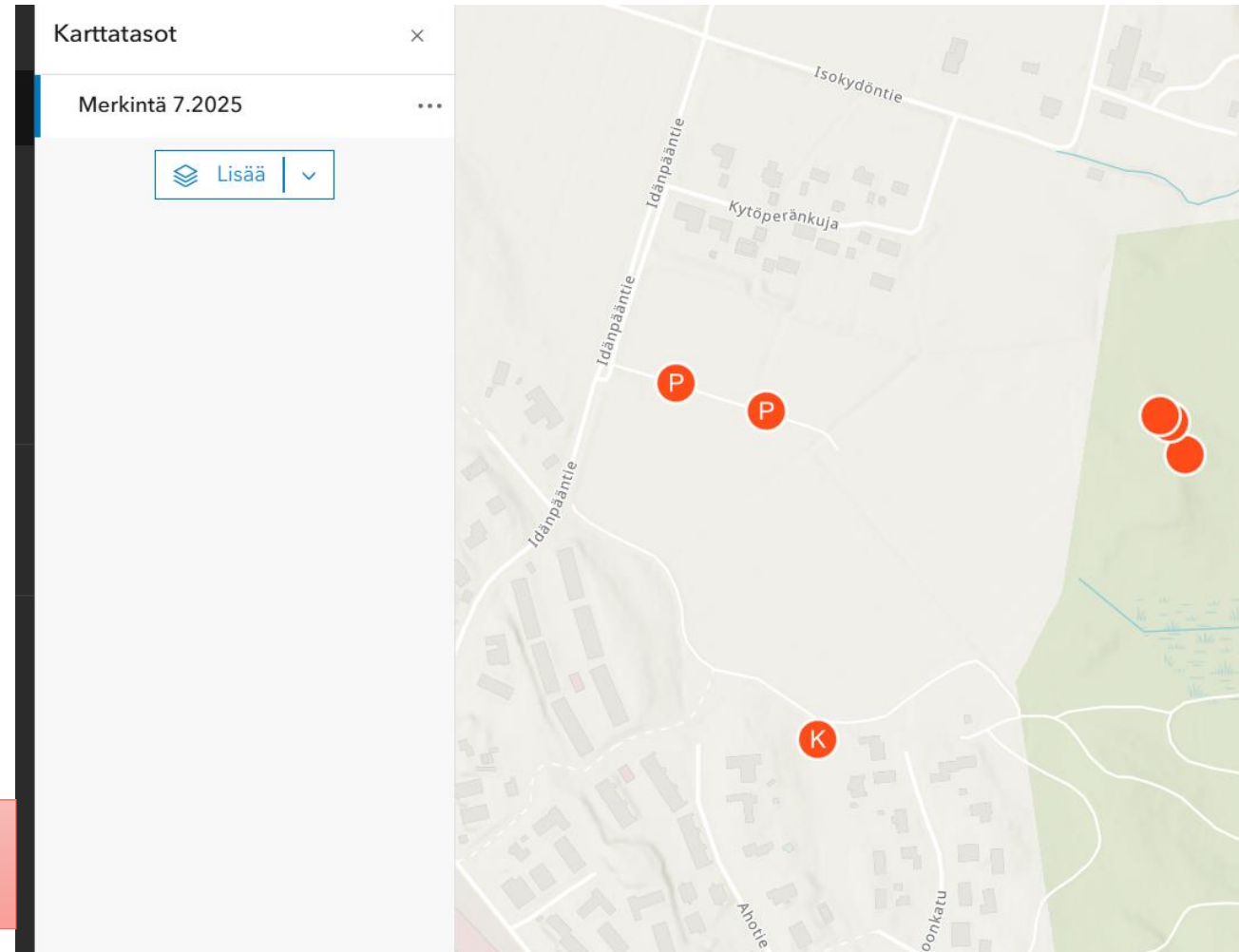
- Alueen luontoarvot selvitettiin talven, kevään ja kesän 2025 aikana. Alueella käytiin useaan otteeseen.
- Havainnot tehtiin linnuista (lintulaskennat), kasveista ja päiväperhosista.
- Kaikki kartoitukset suoritettiin oikea-aikaisesti ja aina ko. lajille suotuisalla ilmalla.
- Epävarmuustekijöinä niittoajankohdat pelloilla ja tienpientareilla.
- Pohjatietona oli alueen päiväperhosseuranta v.sta 2020 alkaen (Eva Lumio, valtakunnallisen pihaperhos seuranta ryhmän jäsen) sekä ympäristön ja kasvillisuuden hyvä tuntemus n. 20 v. ajalta.

Paikkatieto, nostot havainnoista, karttataso löytyy nimellä: ” Merkintä 7.2025”

- Ketoneilikat pellon keskiosalla
- Kolohaavat kävelytien viereisessä metsikössä, yhdessä vanha liito-oravan ? virtsajälki näkyvissä
- Muut havainnot alueen ulkopuolelta näkyvät myös samalla karttatasolla, mm. teeren ruokailupuu (liittyy Isokydönpuron luonnonsuojelualueen kartoituksiin) ja lehtopöllön entinen pesäpönttö.

P= perinnebiotooppikasvit, muut huomionarvoiset kasvit
K= kolohaapa

Kasvillisuus, tulokset ja suositukset

Alueen merkittävämpi ja runsain ja monipuolisin kasvillisuus rajoittuu lähinnä peltoisten (viljelyssä timotei) alueiden ulkopuolella, lähinnä ojien ja peltojen reunamille.

Puiden osalta kolohaapoja sijaitsee kävelytien vieressä, eteläpuoleisessa metsikössä, yhdestä kolosta näkyy runkoa pitkin vanha virtsajälki, tyypillinen liito-oravalle (iästä ei varmuutta, voi olla muutamia vuosia vanha)

Selvityksen epävarmuustekijöinä olivat niittoajankohdat (pellot vuokratilajelijä ja tien, ojien reunat Alltime). Kuvat ennen ja jälkeen pellon niiton. Toisaalta niitto taas antoi lisää valoa ojan penkoille ja kasveille.

Uhkana pelloilla tapahtuva lisääntyvä kulutus ulkoilijoiden ja koiranulkoiluttajien osalta; silmälläpidettävien kasvien mahdollinen poiminta polkujen varrelta, jos eivät ennätä siementää ajoissa ja pellon reunamien metsittyminen ja avointen alueiden umpeenkasvu.

Huomionarvoiset kasvit

Alueen kasvillisuuden osalta ainoa merkittävä havainto oli keto-neilikka (NT), jota kasvoi kahdessa kohdassa polun varrella.

Edellisinä vuosina sitä kasvanut ojassa tien vierellä, nyt siinä ei ollut esiintymiä *). Tien penkka kasvanut nyt umpeen ja siinä kasvillisuus painottuu tyypilajistoon.

Ketoneilikka on harvinaistunut juurikin niittyisten, avoimien alueiden umpeenkasvun myötä. Toisaalta siemenpankista voi nousta uusia kasvustoja esim. maan muokkauksen yhteydessä. Ketoneilikka on myös riippuvainen päiväperhosista pölytyksen osalta koska vain perhosten kapea imukärsä mahtuu teriön sisään. Siksi päiväperhosten väheneminen voi näkyä myös ketoneilikoiden vähenemisenä.

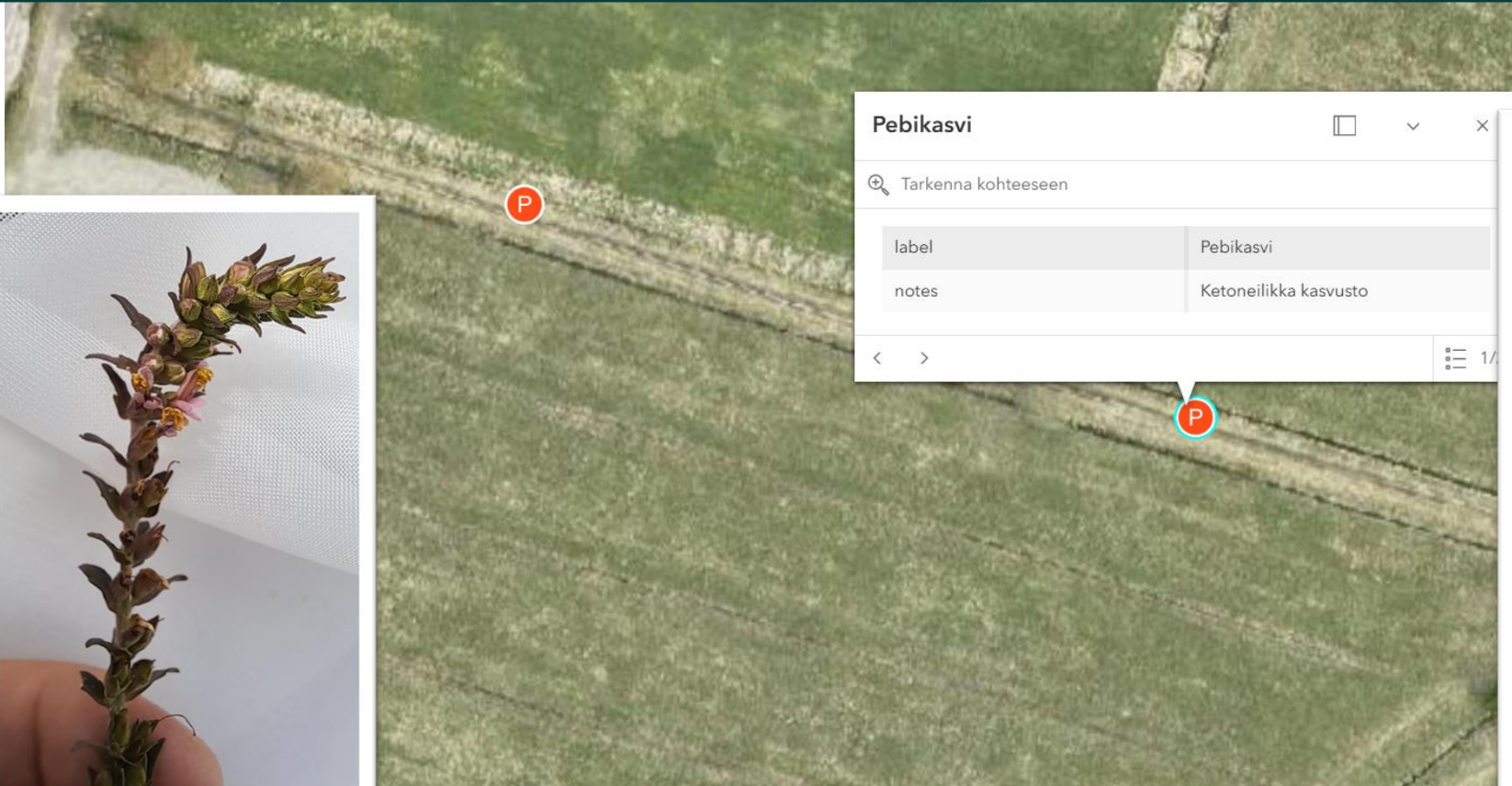
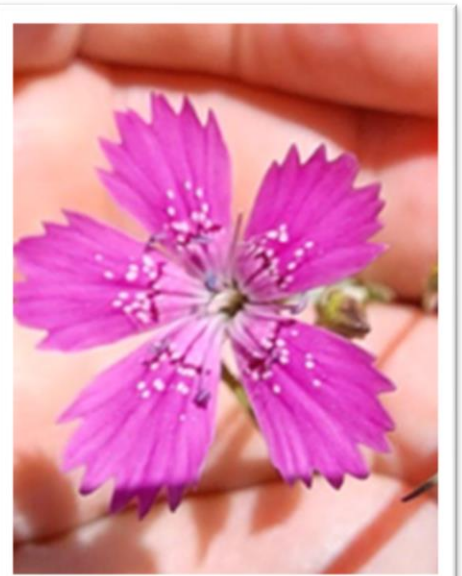
Suositus: alueen avoimena pito lajin jatkumona nykyisellä paikalla tai siirtoistutus toiseen kohtaan.

Muista hyvistä perinnebiotoopin lajeista kasvoi runsaana mm. päivänkakkaraa, niittykäenkukkaa, siankärsämöä, ojakärsämöä, kamomillasauniota.

*) E.Lumio, pihaperhosseurausta tilasto v. 2020-2025

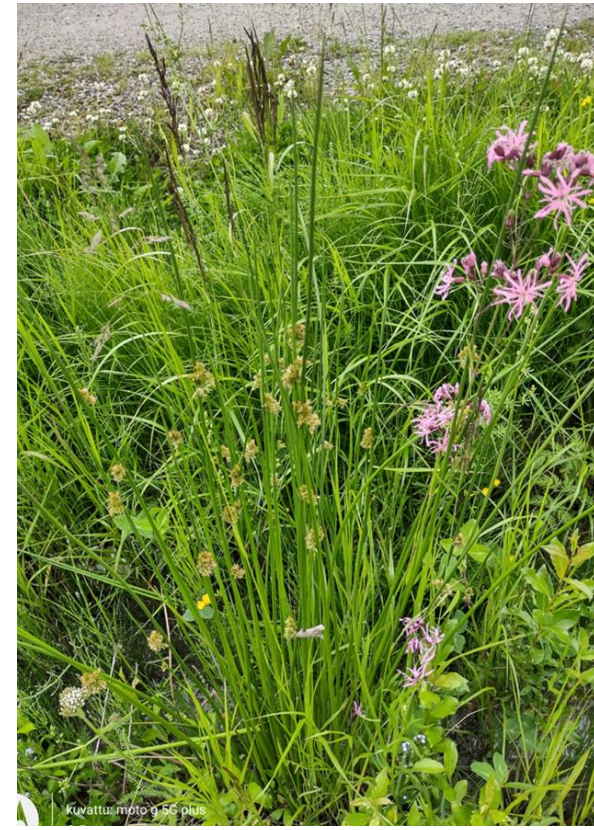

Alueen keskellä olevan polun varrella (urheilukentän eteläpuolella) oli ketoneilikkakasvustot (kuva oikealla) kesä-heinäkuussa, elokuussa polun varrella oli runsaasti punasänkiöitä (kuva alla vasemmalla) samoilla kohdilla, joita ei aiempina vuosina havaittu. Se on yksivuotinen, puoliloinen kasvi, joka imee juurilla toisilta kasveilta ravinteita. Se on tyypillinen joutomaiden ja peltujen kasvi, joka voinut levitä siemenseosten mukana. Niitto tai vastavuoroisesti umpeenkasvu viljelykasvien vuoksi ovat vähentäneet mesikasvien määrää pelloilla, joten polkujen ojien vierustoilla kasvit pääsevät vapaammin kasvamaan ja perhoset myös lentämään. Kuvassa alh. oik. virnapunatäplä perhonen, joita lenteli useita polun ympäristössä, jossa mesikasveja.

Muita tavanomaisia peltojen ja niittyjen lajeja esiintyi runsaimmin alueen ojien reunamilla, kuten niittykäenkukkaa, siankärsämöä, nätkelmiä, aitovirnaa, päiväkakkaroita, keltakannusruohoa, puna- ja valkoapilaa, punasänkiöitä, niitty- ja hiirenvirnaa, mataroita, syysmaitiaista, angervoja, virmajuuria, röyhyvihvilää, röllejä, kastikoita, vuohenputkia ja timoteita ja ohdakkeita(=jotka hyviä perhosten mesikasveja loppukesästä, vaikkakin perinnebiotoopeilla katsotaan typpilajiksi).

<< Idänpääntien vierustan toinen puoli jätetty niittämättä kesäkuussa 2025, siinä myös hyviä niittylajeja ja mesikasveja perhosille kuten valko- ja puna-apilaa, nätkelmiä, virmajuurta, angervoa, harakankelloa, päiväkakkaraa, peltosauniota (<< osassa [fytoplasmaa](#)) sekä valkomesikkää.

Kuvattu: moto g 5G plus
© Eva Lumio

21. kesäk. 2025 klo 8.5

Kuvattu: moto g 5G plus

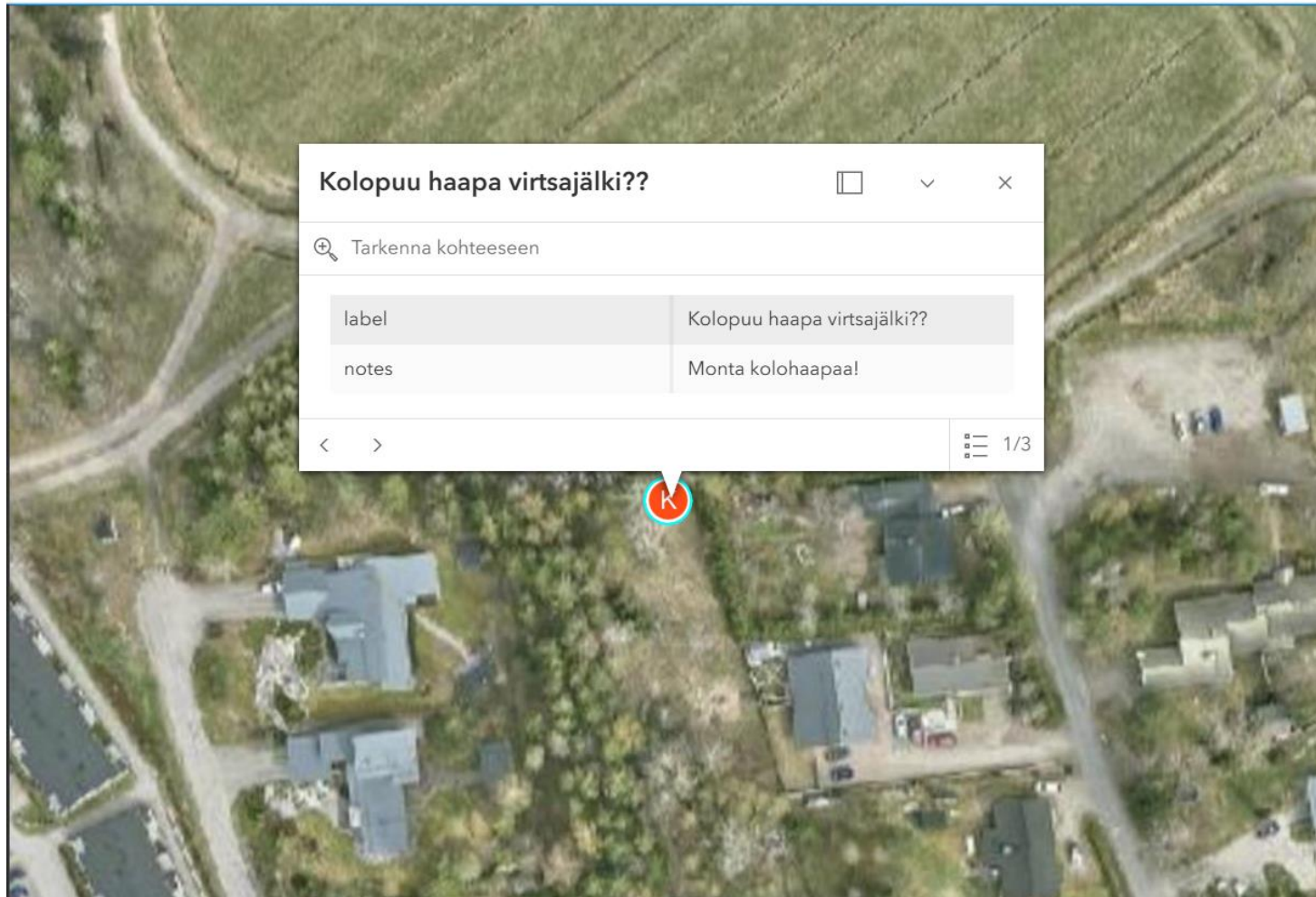
Selvitysalueen keskikohdan kasvillisuus normaalia peltolajistoa, timotein lisäksi esiintyi mm. kamomillasauniota, päiväkakkaraa, harakankelloa, englanninraiheinää, nätkelmiä, hiirenvirnaa sekä puna- ja valkoapilaa. Kosteimmilla kohdin leinikkejä, angervoa, punakoisoa **X(myrkyllinen)**, ranta-alpia, ratamosarpiota. Koko pohjoinen reuna-alue täynnä **lupiineja (haitallinen vieraslaji)**. **Suositus: Lupiinien poisto, koska urheilukentän itäpuolen peltolohkolla (kuva oikealla) on runsaasti mesikasveja perhosille/edustava niitty, ei niitetty, eikä liian runsaana heinäkasveja. Säilytetään nykyisellään, hoidetaan niittämällä (viikatteella mahdollisuuksien mukaan) vasta kasvien siementämisen jälkeen.**

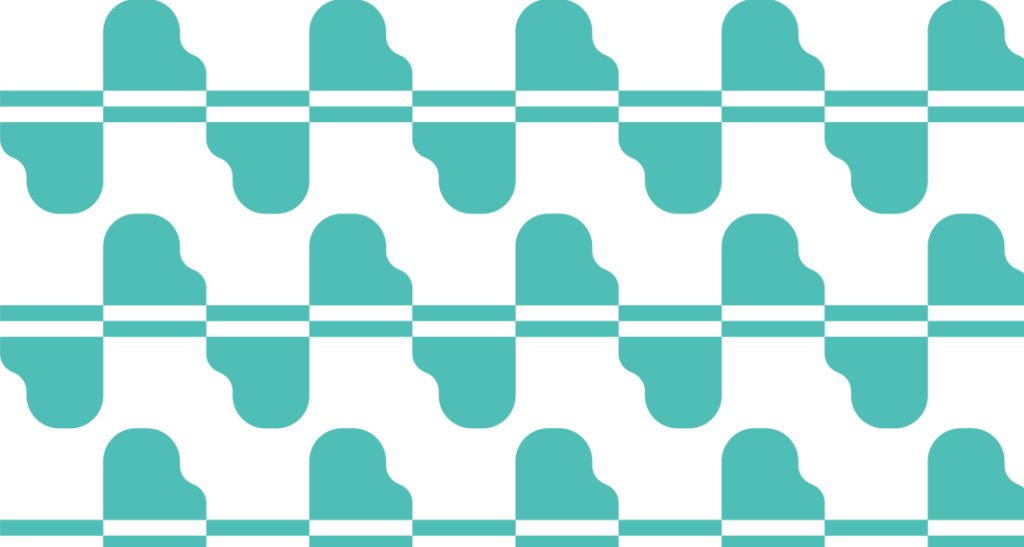

Selvitysalueen itäpuolen pelloilla kasvillisuus timotein lisäksi mm. kamomillasauniota, päiväkakkaraa, siankärsämöä, harakankelloa, englanninraiheinää, nätkelmiä, hiirenvirnaa sekä puna- ja valkoapilaa. Kosteimmilla kohdin valtalajeina putkia, leinikkejä ja angervoa. Metsän reunassa mm. haapoja, pajuja, metsämaitikkaa ja metsämansikkaa. Metsän läheisyys ja oja (kausikuiva) antavat mahdollisuuden perhosten lisääntyä. Kasvit, puut ja pensaat toimivat useiden perhosten toukkien ravintokasveina. Päiväperhosten 'hotspot' alue peltojen ja metsän välissä, jossa leveä polku, antaen tilaa perhosille lentää ja etsiä ravintoa. **Suositus: itäosan metsän reuna säilytetään nykyisellään ulkoilualueena ja poistetaan haavan taimet pelloilta, muuten pellon reuna alue metsittyä umpeen lähivuosina.**

Selvitysalueen eteläreunalla säästettävä kolopuuhaapojen rykelmä, yhdessä myös mahdollinen liito-oravan vanha virtsajälki. Liito-oravien asuttuja pesäkoloa ei havaittu kevään 2025 kartoituksessa. Terholan metsän alue kuitenkin edelleen liito-oravalle soveltuvaa lisääntymis- ja levähdysaluetta kolopuineen (kuntopolun yhteydessä useita). **Suositus: Mahdollinen metsään johtavan polun leventäminen haapoja säästäen, kuusien harvennusta voi tehdä polun kohdalta osin varovasti, kuitenkin niin että niitä säilyy haapojen lähellä mahdollisia liito-oravan kulkuyhteyksiä varten (antaen suojaa mahdollisille pesäpuille).**

Linnut, tulokset ja suositukset

Lintujen havainnoinnit tehtiin [talvella talvilintulaskennan ajankohtana](#) (laajemmalla alueella muun kartoituksen ohessa) sekä lisäksi kevättalvella pöllöt ja kevätlintulaskenta.

Lintujen esiintymisen osalta konsultoitiin APUS ry:n puheenjohtajaa ja häneltä saatiin mm. lehtopöllön pesäpöntön sijainti Terholan metsässä, mutta myrsky nähtävästi oli kaatanut mahdollisen pesäpuun (kuva).

Epävarmuustekijöinä huono sää kartoitusajankohtina ja kevätlintulaskennan lyhyt aikaikkuna. Varsinkin keväällä oli hyvin vähän sopivaa keliä pöllöjen kuunteluun. Niistä ei siis havaintoja, vaikka niitä käytiin kuuntelemassa neljänä potentiaalisena iltana tammi-maaliskuussa.

Talvilintulaskennan havainnot (aikaikkuna 25.12.2024 – 7.1.2025)

- Laskenta suoritettiin 2.1.2025 jolloin kylmää pakkaspäivä, mutta ojat olivat sulia ja mustarastaita runsaasti niissä pohjaa tonkimassa/ravintoa etsimässä. **Suositus: Hulevedet, virtaavat avo-ajat talvella tärkeitä juurikin lintujen talvehtimisen kannalta, niiden säilyminen alueella jatkossakin.**
- Havaintotaulukko seuraavalla dialla

Talvilintulaskenta, havaintopäivä 2.1.2025 klo 10.40-11.50, sää pilvipouta, - 20 c, ei tuulta

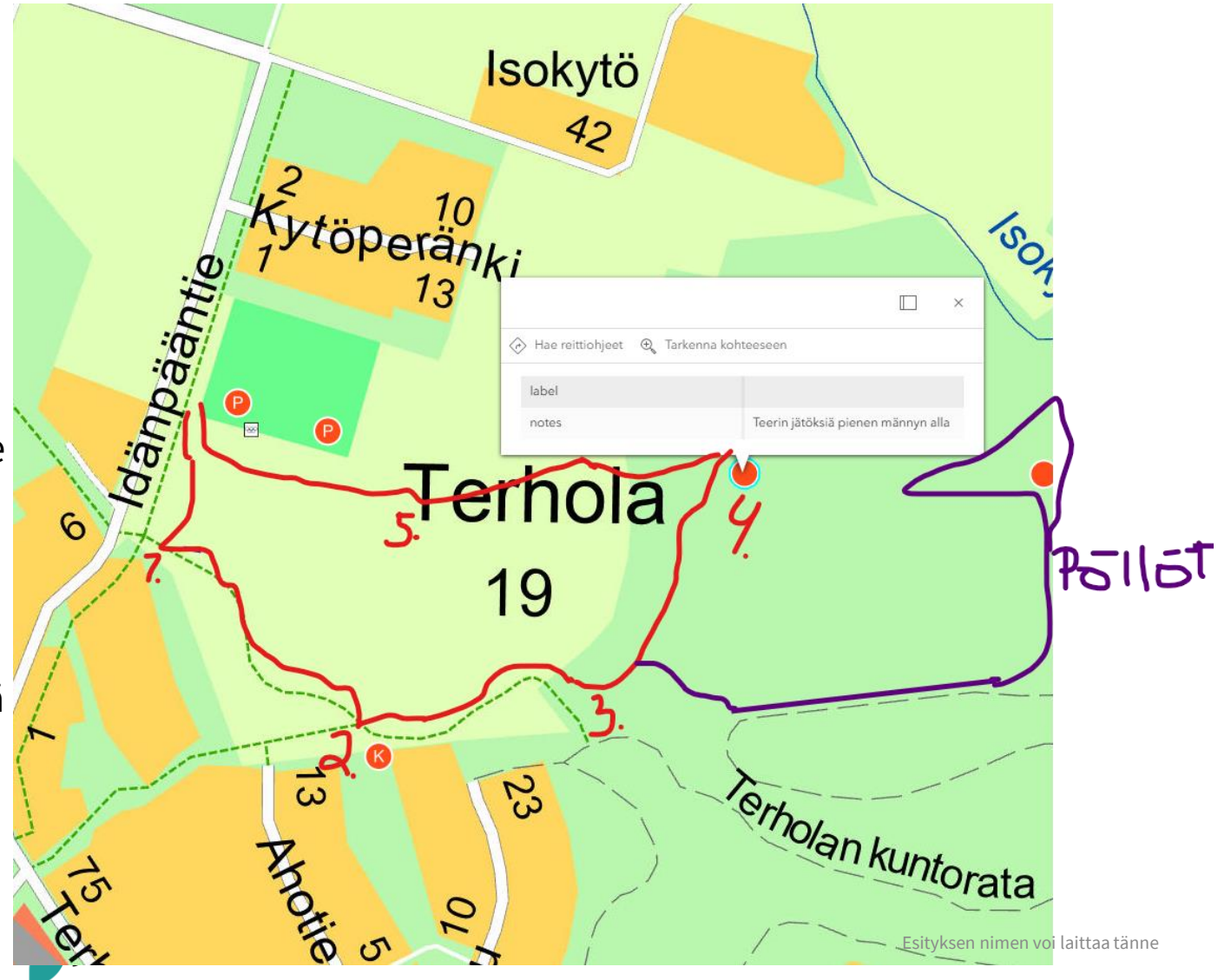
linnut kartalla, nro	lajit	kpl	Muut havainnot alueelta kartan kohdissa 2.1.2025
1	sinitiainen	2+	Tien itäpuolella eri ikäisiä haapoja
1	talitiainen	2+	
2	harakka	1	
2	talitiainen	4+	Oja sulana, vähän pihlajanmarjoja jäljellä
2	mustarastas	10+	Mustarastaskoiraita että naaraita useita ojassa etsimässä ruokaa
2	punatulkku	2+	Leimikkoa tien risteyksessä, kasvavia haapoja ja raitoja
2	varis	1	
3	sinitiaisia	2+	Ketunjälkiä pellon itäreunalla paljon, ihmisten ja koiran jälkiä
3	talitiaisia	2+	Ei yhtään jäniksenjälkiä pellon eteläosissa???
3	punatulkku	2+	Isoja haapoja n 12 + kuusia (ei pystylahoja)
4	varis ylilennossa	1	Todella hiljaista, ei lintuja, vaikka aurinkoa osuu latvoihin
5	talitiainen	2+	Jänisten/rusakon jätöksiä, syömäjälkiä
5	varis	1	
5	jänis		Jäniksen jälkiä pelloilla vähän

Koko Terholan alueen talvilintulaskenta reitti 2024-2025, n. 5 km

Kevätlintulaskenta (aikaikkuna: 21.2. – 6.3.2025) ja pöllöt (tammi-helmikuu)

- Lintujen kevätlaskenta (punainen viiva) tehtiin 6.3.2025 suppeammalla alueella kuin talvilaskenta. Todella hiljaista, vaikka pilvipouta ja tuuleton sää. Selvitysalueen ulkopuolella nostona teerin ruokapuu metsäisellä alueella, peltojen itäpuolella.
- Pöllöjen kartoitusajankohta/ kuuntelu huhuiluille on kevät talvella (tammikuusta maaliskuulle) tuulettomalla, poutaisena ja leutona iltana (keväällä 2025 oli tällaisia iltoja vähän). Lehtopöllön pesäpöntön sijainnin perusteella alueella (lila viiva) käytiin kuuntelemassa neljänä potentiaalisena tyynenä iltana: **27.1., 1.2., 10.2., 18.2. mutta ei havaintoja.**

Kevätlintulaskenta havaintopäivä 6.3.2025 klo 9.15 - 10.25, sää pilvinen, tuuleton ja +5 c

sijainti nro	lajit	kpl	Muut havainnot 6.3.2025
1	talitiainen	3	
2	harakka	1	Ylilennossa, jykeviä haapoja metsän reunalla
3	sinitiaisia	2+	todella hiljaista metsässä, tikan jäljet muurahaispesässä, jykeviä haapoja, muttei kolopuita, yksi pystylahopuu jossa kolo
4	-	-	Teeren jätökset (kuva alla), todella hiljaista, ei kuulu, näy lintuja
5	-	-	ei lintuja pellolla, todella hiljaista

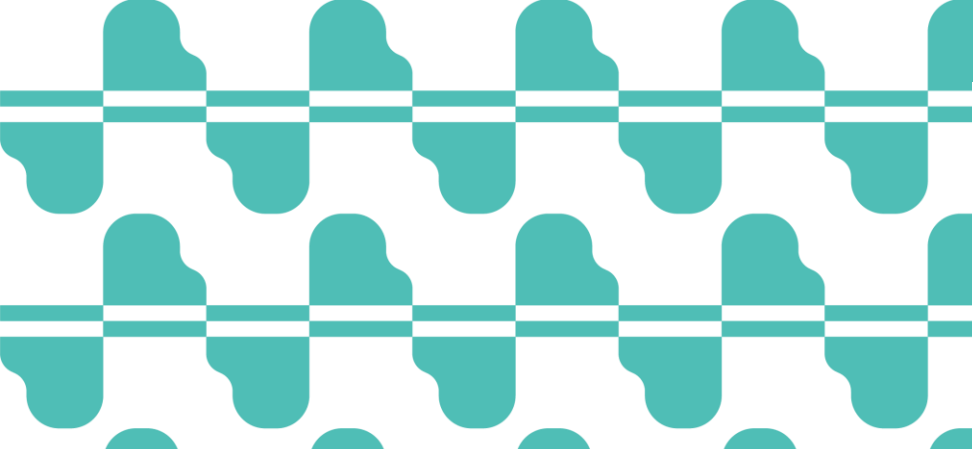
Päiväperhoset, tulokset ja suositukset

Selvitysalueella on kartoitettu päiväperhosten esiintymistä v. sta 2020 alkaen *). Yhteenvedona seuranta-ajalta voi sanoa että lajisto on kaiken kaikkiaan yksipuolistunut vuosi vuodelta ja pellon niittoajankohta on perhosten ja mesikasvien kannalta liian aikainen (viljelylajikkeena timotei). Kaikki edellisten vuosien havainnot on tallennettu LAJL.fi:n, mutta niiden kohdentuminen/koordinaatit/näkymä kartalla on seuranta-alueen keskipisteellä, ei pellon alueella. Alueella käydään aina useita kertoja maastokauden aikana havainnoimassa ja haavimassa.

Tyypilliset pellolla aiempina vuosina havaitut valtalajit, kuten nokkosperhoset, pihamittarit, tesmaperhoset, piippopaksupäät loistivat nyt poissaolollaan. Kannanvaihtelut tietysti tavanomaisia ja vierailevia uusia lajeja tulee joskus tuulien mukana. Myös kokonaan uusia lajeja voi ilmaantua uusille paikoille ympäristön, ilmaston ja kasvillisuuden muutosten myötä. Positiivisena uutena lajina alueelle (muuallakin Järvenpäässä tänä vuonna runsaasti) aiemmin harvaluikuinen virnapunatäplä perhonen. Lämpöjaksot suotuisat mesikasveille ja perhosille. Muita havaittuja oli mm. virnaperhonen, keto- ja niittysinisiipi, sitruunaperhonen, mustatäplähiipijä, liitumittari, idänniittyperhonen, neitoperhonen, Pikkuperhosista valtalajina crambus-suvun koisista oli heinäkoisa, mutta sekin vain harvalukuisena ja mikroperhosia tänä vuonna hyvin vähän kaiken kaikkiaan. Mitään erityistä suojelua vaativia lajeja ei havaittu alueella. **Suosituksena: mahdollisimman monipuolisen mesikasvillisuuden säilyminen alueella.**

*) E.Lumio, pihaperhosseuranta v. 2020-2025

sinisiivet lämmittelemässä sateen jälkeen

virnapunatäplä

metsäkirjokääriäinen

hohtosinisiipi
siipien ylä- ja alapinnat

Liitumittari

kangassinisiipi
ylä- ja alapinnat

metsämittari

Idänniittyperhonen